

Päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa Isoniitun Lintu Oy:n broilerikasvattamon laajennushankkeeseen, Pöytyä

Sisällys

Hanke	1
Hankkeesta vastaava	1
Asian vireilletulo	1
Hankkeesta vastaavan toimittamat tiedot	2
Hankkeen kuvaus ja sijaintipaikan ympäristö	2
Hankkeesta vastaavan arvio ympäristövaikutuksista ja niiden lieventämisestä	3
Asian käsittely	4
Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ratkaisu	4
Aikaisemmat YVA-päätökset	4
Viranomaisen lausunnot	5
ELY-keskuksen ratkaisun perustelut	5
YVA-menettelyn soveltamisen tarpeesta	5
Hankkeen keskeiset YVA-päätöksenteossa tarkasteltavat ominaisuudet	6
Hankkeen ympäristövaikutukset	6
Yhteenveto	10
Sovelletut säädökset	10
Muutoksenhaku	10
Päätöksestä tiedottaminen	11
Asiakirjan hyväksyntä	11
Liitteet	11
Jakelu	11
Tiedoksi	11
Liite 1 Hankealueen kartta	12
Liite 2 Valitusosoitus	13

Hanke

Broilerikasvattamon laajennushanke

Hankkeesta vastaava

Isoniitun Lintu Oy
Heikinsuontie 184
21840 Karinainen

Asian vireilletulo

Isoniitun Lintu Oy on 29.10.2024 pyytänyt Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus) päätöstä siitä,

sovelletaanko hankkeeseen ja sen laajennukseen ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA-menettely).

Hankkeesta vastaavan toimittamat tiedot

Hankkeesta on saatu ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017, "YVA-laki") 12 §:n ja ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen (277/2017, "YVA-asetus") 1 §:n edellyttämät tiedot hankkeesta.

ELY-keskukselle on toimitettu Isoniitun Lintu Oy:n laatima, 28.10.2024 päivätty YVA-menettelyn soveltamista koskeva pyyntö. Pyyntöä on ELY-keskuksen pyynnöstä täydennetty 6.11.2024 muun muassa etäisyyksillä lähimpään asutukseen sekä vesistöihin ja pohjavesialueisiin, laajennushankkeen vedenkulutustiedoilla sekä arviolla liikennekuljetusten määrästä.

Hankkeen kuvaus ja sijaintipaikan ympäristö

Isoniitun Lintu Oy suunnittelee nykyisen 205 000 eläinpaikan broilerikasvattamotoimintansa laajentamista 75 000 eläinpaikalla. Laajennuksen jälkeen broilerikasvattamossa olisi yhteensä 280 000 eläinpaikkaa. Uusi kasvattamohalli rakennetaan olemassa olevien kolmen kasvattamohallin yhteyteen samalle kiinteistölle (Isoniittu 636-437-2-156) Heikinsuon kylään.

Laajennushanke sijoittuu pelto- ja metsämaalle. Sijaintipaikan lähiympäristö on maatalousvaltaista haja-asutusaluetta. Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 200 metrin päässä. Lähin pintavesimuodostuma on 1,5 kilometrin päässä virtaava Tarvasjoki. Hankealueen lähiympäristöstä ei ole tiedossa pohjavesialueita.

Nykyisellä toiminnalla on voimassa Etelä-Suomen aluehallintoviraston 4.9.2019 myöntämä ympäristölupa (ESAVI/5152/2019). Isoniitun Lintu Oy:llä on yhdessä Suokallio Oy:n kanssa lisäksi 30 000 broilerin kasvattamo samalla kiinteistöllä 800 metrin päässä suunnitellusta laajennuksesta. Kohdetta valvoo Kosken TI kunta ja sillä on kunnan 28.6.2016 myöntämä ympäristölupa. Lisäksi hankkeesta vastaava tuo esille Isoniitun Kone Oy:n omistamat 3000 ja 5000 kalkkunan kasvattamot kiinteistöillä Honkala (636-43-5-30) ja Takala (636-445-1-74), joilla on voimassa Pöytyän kansanterveystyön kuntayhtymän 3.9.2003 myöntämä ympäristölupa.

Broilereita kasvatetaan kuiviketurvepohjalla ja kasvatuseriä on kuudesta seitsemään vuodessa. Jokaisen kasvatuserän jälkeen kuivikepohjat lantoiineen tyhjennetään ja toimitetaan jatkokäsittelyyn. Kuiviketurvetta kuluu nykyisessä toiminnassa 1500 m³ ja laajennuksessa 2000 m³.

Jokaisen kasvatuserän jälkeen kasvattamot puhdistetaan ja desinfioidaan. Vettä kuluu vuosittain nykytoiminnassa 9000 m³ ja laajennushankkeessa 12 000 m³. Pesemisen jätevettä syntyy laajennushankkeessa 300 m³ 210 m³:n nykytilanteeseen verrattuna ja ne johdetaan avo- ja umpisäiliöihin ja lopulta levitetään peltoon.

2.1.2025

Syntynyt lanta joko kerätään lantavarastoon, toimitetaan Biolan Oy:lle tai levitetään pelloille. Hankkeesta vastaavalla on käytössä kaksi 1300 m³ katettua lantalaa. Biolan Oy:n kanssa on tehty sopimus 2300 m³ lantamäärän toimittamisesta vuodessa ja lisäksi hankkeesta vastaavalla on sopimus 2200 m³ lantamäärän luovuttamisesta Olavi Riitamon kanssa. Nykyisessä toiminnassa lantaa syntyy 3075 m³ ja laajennushankkeessa lantaa syntyy kokonaisuudessaan 4200 m³. Lantaa levitetään paikallisten viljelijöiden pelloille 1–10 kilometrin etäisyydelle.

Nykytoiminnassa kuolleita eläimiä tulee 21 tonnia ja laajennushankkeessa 28 tonnia. Kuolleet eläimet poltetaan tilan omassa polttolaitoksessa ja syntyvä tuhka käytetään maanviljelykseen. Muut jätteet toimitetaan Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:lle. Tilalla on oma hakelämpölaitos, josta saadaan kasvattamoiden tarvitsema lämpöenergia.

Hankkeesta vastaavan arvio ympäristövaikutuksista ja niiden lieventämisestä

Hankkeesta vastaava arvioi, että hankkeen laajentamisella ei ole merkittäviä ympäristövaikutuksia, kun eläimistä ja lannasta huolehditaan ympäristömääräysten mukaan. Myös ympäristöriskit arvioidaan vähäisiksi, kun noudatetaan lakia ja säädöksiä. Broilerin kuivasta turvalannasta ei häiriötilanteissa aiheudu ympäristöriskejä. Broilerihallin olosuhteet, ruokinta ja ilmastointi noudattavat BAT-päätelmiä. Päästöt vesistöihin minimoidaan varastoimalla lanta ja pesuvedet asianmukaisissa säiliöissä ja toimittamalla lanta suoraan jatkojalostukseen. Varalämmitykseen tarvittavat polttonesteet varastoidaan säiliössä, joka on varustettu ylitäytönestimellä sekä lukolla ja myös muut aineet varastoidaan asianmukaisesti niille varatuissa säiliöissä.

Kasvattamon ilmastoinnista ja lannan varastoinnista ja levityksestä aiheutuu hajupäästöjä ilmaan. Hajuhaittoja lievennetään säilyttämällä laajennushankkeen lanta katetussa lantalassa sekä puhaltamalla kasvattamon poistoilma korkealle. Ammoniakkipäästöjä vähennetään pitämällä kasvattamohallien sisäilma tarpeeksi kuivana.

Melua aiheutuu hankkeen toiminnan kannalta tarpeellisista rehu-, lanta- ja hakekuljetuksista. Nykytoiminnan sekä arvioidut laajennushankkeen liikennekuljetusmäärät esitetään taulukossa 1.

Taulukko 1. Isoniitun Lintu Oy:n ja Suokallio Oy:n broilerikasvattamoiden kuljetusmäärät nykytilanteessa sekä laajennushankkeessa. Lähde: Isoniitun Lintu Oy:n YVA-menettelyn soveltamisen tarvetta koskeva pyyntö.

	Kuormia/vuosi	
	Nykytilanne	Laajennushanke
Untuvikot	15	21
Rehukuljetukset	75	100
Viljansiirto tilan sisällä	19	25
Kuiviketurpeen tuonti	14	18
Polttoöljy	2	2
Haketus	11	14
Hakepuun tuonti	30	39
Teuraseläimet	180	260
Lannan toimitus Biolan Oy:lle	30	40
Lannan siirto pelloille	70	80
Yhteensä	431	578

Asian käsittely

Päätös on tehty hankkeesta vastaavalta saatujen tietojen, viranomaisen käytössä olevien tietojen, annettujen lausuntojen sekä ELY-keskuksen käytössä olevan asiantuntijatiedon perusteella.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ratkaisu

Isoniitun Lintu Oy:n YVA-menettelyn soveltamista koskevan pyynnön mukaiseen broilerikasvattamon laajennushankkeeseen (liite 1) sovelletaan ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Aikaisemmat YVA-päätökset

Päätöksenteossa on otettu huomioon ELY-keskuksen antamat päätökset YVA-menettelyn soveltamisen tarpeesta broilerikasvattamon toimintaan.

ELY-keskus on 28.10.2016 tehnyt päätöksen (VARELY/2751/2016, YVA-laki 468/1994), jonka mukaan broilerituotannon laajentaminen 52 000 broileripaikasta 130 000 broileripaikkaan ei ole edellyttänyt YVA-menettelyä. ELY-keskus on 26.4.2019 antanut päätöksen (VARELY/975/2019), jonka mukaan tuotannon laajentaminen 130 000 broileripaikasta 205 000 broileripaikkaan ei ole edellyttänyt YVA-menettelyn soveltamista.

Viranomaisten lausunnot

Varsinais-Suomen ELY-keskus pyysi asiassa lausuntoa Pöytyän kunnalta ja sen ympäristönsuojeluviranomaiselta (Kosken TI kunnan ympäristönsuojelulautakunta), Varsinais-Suomen alueelliselta vastuumuseolta sekä Varsinais-Suomen liitolta. ELY-keskus sai oheiset lausunnot 2.12.2024 mennessä. Lausunnoista on esitetty tiivistelmät alla. Hankkeesta vastaava ei toimittanut vastinetta.

Pöytyän kunta

Pöytyän kunta tuo lausunnossaan esille Isoniitun Lintu Oy:n YVA-menettelyn soveltamisen tarvetta koskevaan pyyntöön liittyvän soveltuvan lainsäädännön sekä hankkeen nykytoiminnan ja laajennushankkeen kuvauksen. Isoniitun tila sijaitsee asemakaavoittamattomalla alueella, jolle kunnalla ei ole maankäytöllistä tarvetta. Aineiston perusteella broilerin tuotantomäärän kasvattaminen ei aiheuta merkittäviä vaikutuksia lähiympäristöön. Ottaen huomioon hankkeen koon, sijainnin ja ominaisuudet, hankkeeseen ei ole tarpeen soveltaa YVA-menettelyä.

Kosken TI kunnan ympäristönsuojelulautakunta

Lausunto on annettu viranhaltijalausuntona. Vaikka laajennushanke mukaan lukien kokonaiseläinmäärä on suurempi kuin YVA-lain hankeluettelon rajan, siitä ei aineiston perusteella aiheudu sellaisia ympäristövaikutuksia, joihin ei voida vaikuttaa ympäristöluvan määräyksillä ja toiminnan valvonnalla. Laajennushankkeeseen ei ole tarpeen soveltaa YVA-menettelyä.

ELY-keskuksen ratkaisun perustelut

YVA-menettelyn soveltamisen tarpeesta

YVA-lain 3 §:n 1 mom. mukaan YVA-menettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavat hankkeet ja niiden muutokset luetellaan YVA-lain liitteen 1 hankeluettelossa.

Hankeluettelon 1 kohdan a) alakohdan mukaan YVA-menettelyä sovelletaan kanaloihin, joissa kasvatetaan yli 85 000 kananpoikaa tai 60 000 kanaa. Lisäksi hankeluettelon 12 kohdan mukaan YVA-menettelyä sovelletaan hankeluettelon 1–11 kohdassa tarkoitettuja hankkeita kooltaan vastaaviin hankkeiden muutoksiin.

Säännöksen 2 mom. mukaan arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 mom. tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 mom. tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Päätettäessä arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa on säännöksen 3 mom. mukaan lisäksi otettava huomioon hankkeen

ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2.

Hankkeen keskeiset YVA-päätöksenteossa tarkasteltavat ominaisuudet

Hankkeen keskeisimmät ympäristövaikutukset muodostuvat hankkeen koosta, raskaasta liikenteestä, haju- ja ammoniakkipäästöistä sekä lannanlevityksen ravinnepäästöistä. Laajennus sijoittuu olemassa olevan toiminnan yhteyteen, jolloin hankkeen vaikutukset muodostuvat erityisesti yhteisvaikutuksista. Olemassa oleva toiminta on jo luonteeltaan suurta ja laajennuksen ympäristövaikutukset ovat luonteeltaan samankaltaisia olemassa olevan toiminnan vaikutusten kanssa.

Päätöksenteossa on otettu huomioon, että kyseessä olevan broilerikasvattamon toimintaan ei ole aikaisemmin sovellettu YVA-menettelyä. Nyt suunniteltu laajennus on toinen kahdeksan vuoden sisällä, ja viimeisimmästä laajennuksesta on viisi vuotta. Aikaisemmat laajennukset ovat olleet kooltaan noin 65–88 % hankeluettelossa määritellystä hankekoosta. Nykyinen 205 000 eläinpaikan broilerikasvattamo on kooltaan jo 141 % suurempi kuin YVA-lain liitteen 1 kohdassa 1 a määritelty 85 000 kananpojan hanke ja suunnitellun laajennuksen jälkeen 280 000 broileripaikan kokonaisuus olisi 235 % suurempi kuin YVA-lain liitteen 1 hankeluettelossa mainittu määrä. ELY-keskus toteaa hankeluettelon kokorajan olevan määritelty siten, että sen ylittävistä hankkeista on katsottu todennäköisesti aina aiheutuvan, toimintaympäristöstä riippumatta, merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Laajennushankkeiden välillä kulunut aika on suhteellisen lyhyt. Kasvattamotoiminnan toteuttaminen jaksoittain sekä sitä koskevat erilliset ja eriaikaiset YVA-päätösmenettelyt ovat vaikeuttaneet kokonaiskuvan saamista hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista sekä niiden hallintamahdollisuuksista. Kun toimintaa laajennetaan vaiheittain, hanke voi kokonaisuutena arvioituna aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Tämän vuoksi laajennushankkeita ei tule pilkkoa osiin YVA-menettelyn välttämiseksi¹.

Myös laajennushankkeiden osalta arvioidaan edellyttäväkö hanke arviointimenettelyä YVA-lain mukaisessa menettelyssä. Jos hankkeella on YVA-lain liitteessä 1 lueteltuihin hankkeisiin rinnasteisia merkittäviä ympäristövaikutuksia, niin hanke edellyttää YVA-lain soveltamista.

Hankkeen ympäristövaikutukset

Broilerikasvattamoiden keskeiset ympäristövaikutukset liittyvät haju- ja ilmapäästöihin, lannanlevityksen vesistöihin aiheuttamiin ravinnepäästöihin, etenkin raskaaseen liikenteeseen ja siitä aiheutuvaan meluun. Hankkeesta vastaavan toimittamien tietojen mukaan laajennushankkeessa kuiviketurpeen määrä olisi 1,3-kertainen, syntyvän

¹ Yhteisvaikutuksia ja hankkeen pilkkomista on arvioitu muun muassa Turun hallinto-oikeuden 22.2.2010 antamassa päätöksessä 10/0138/1 ja korkeimman hallinto-oikeuden 1.7.2016 antamassa vuosikirjapäätöksessä 2016:106. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä on viitattu myös aiheeseen liittyvään merkitykselliseen unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön ja Euroopan komission YVA-direktiivin tulkintaan liittyvään ohjeeseen.

lannan määrä 1,4-kertainen ja raatojen määrä 1,3-kertainen nykytilanteeseen verrattuna.

Jos kasvattamon toiminta pysyy samanlaisena, mutta eläinpaikkojen määrä lisääntyy, toiminnan ammoniakkipäästöt kasvavat (Taulukko 2). Jos kaikki laajennushankkeen myötä syntyvä lanta levitetäisiin pelloille, tarvittava peltopinta-ala olisi 1000 hehtaaria (Taulukko 2).

Taulukko 2. Taulukossa on esitetty laskennallinen arvio laajennukselle, nykyiselle luvanmukaiselle toiminnalle ja tulevalle toiminnalle verrattuna YVA-lain hankeluettelo.

	YVA-lain hankeluettelo	Laajennus- hanke	Nykyinen toiminta	Tuleva toiminta
Eläinmäärä	85 000 kananpoikaa	75 000 broileria	205 000 broileria	280 000 broileria
Eläinyksiköt ²	2550	2250	6150	8400
Ammoniakkipäästöt ³ tn/v	2,9	2,6	7,0	9,6
Lannan määrä ⁴ m ³ /v	1275	1125	3075	4200
Lannan määrä ⁵ tn/v	743	655	1791	2447
Lannan levitysalan tarve ⁶ ha	304	268	732	1000
Lannan ravinteet:⁷				
Kokonaisfosfori tn/v	4,6	4,1	11,1	15,1
Liukoinen typpi tn/v	3,4	3,0	8,3	11,3
Kokonaistyyppi tn/v	11,1	9,8	26,8	36,5

Hankkeesta vastaavan toimittamissa tiedoissa ei ole mainittu peltopinta-alaa, jolle lantaa levitetään, mikä on merkittävä tiedonpuute esimerkiksi vesistövaikutusten arviointiin liittyen. Noin puolet laajennushankkeen myötä syntyvästä lannasta (2300 m³) toimitetaan jatkojalostukseen Biolan Oy:lle ja loput levitetään pelloille sopimuksen mukaan 1–10 kilometrin säteellä. Lannan toimitusmäärän Biolan Oy:lle ei ole mainittu lisääntyvän laajennushankkeen myötä, jolloin ravinnepäästöt vesistöihin lisääntyvät lisääntyvän lannanlevityksen takia. Lisäksi laajennushankkeen

² Ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteen 3 taulukon 1 mukaan broilerin eläinyksikkökerroin on 0,03 eläinpaikka kohti.

³ Ammoniakkipäästöt on laskettu broilerikasvattamon vuosiraportin liitteenä toimitetun vuoden 2023 ammoniakkipäästö- ja ravinne-erityslaskurin tietojen perusteella.

⁴ Eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) liitteen 1 taulukon 1 mukaan lantavaraston vähimmäistilavuus 12 kuukauden varastoimisaikaa varten broilerin kuivikelannalle on 0,015 m³/eläinpaikka/vuosi.

⁵ Lannan tilavuuspainon keskiarvo kanan kuivikelannalle on 582,6 kg/m³ (Eurofins, v.2011–2015).

⁶ Ilmoituksenvaraisista eläinsuojista annetun valtioneuvoston asetuksen (138/2019) liitteen 2 mukaan enimmäiseläinmäärä lannan levitykseen soveltuvaa hehtaaria kohden on 280.

⁷ Eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) liitteen 2 taulukon mukaan lannan taulukkoarvot broilerin kuivikelannalle ovat kokP 3,6 kg/m³, liukN 2,7 kg/m³ ja kokN 8,7 kg/m³.

lähietäisyydellä on hankkeeseen liittyvät 30 000 broilerin ja yhteensä 8000 kalkkunan kasvattamot, joista voi mahdollisesti aiheutua yhteisvaikutuksia.

Hankkeesta vastaavan toimittamista tiedoista ei ilmene sellaisia toimenpiteitä, joilla lannan peltolevityksen vesistövaikutuksia voitaisiin tehokkaasti lieventää. Siten ELY-keskus katsoo, että laajennushankkeesta aiheutuvia päästöjä ilmaan ja vesistöihin niiden ympäristövaikutuksia tulee tarkastella YVA-menettelyssä.

Tilalle liikennöinnin näkökulmasta tilalla olemassa oleva liittymä on hyvä, eikä suunnitellun laajennushankkeen rakennus sijoitu maantien läheisyyteen vaan kiinteistön toiseen laitaan. Hankkeesta vastaavan toimittamien tietojen mukaan laajennushankkeen myötä kuljetusten määrä tulee lisääntymään 147 kuljetuskerralla vuodessa, mikä tarkoittaisi noin kolmea kuljetuskertaa viikossa. Kuljetuksista voi aiheutua lisääntyntä yöllistä melua.

Toiminnan laajentuminen edellyttää uuden kasvattamohallin rakentamista, joka voi aiheuttaa hankealueelle ja sen lähiympäristöön myös fyysisiä muutoksia. Kasvattamon laajennuskiinteistöllä tai sen läheisyydessä ei kuitenkaan sijaitse esimerkiksi luonnonsuojelun kannalta arvokkaita kohteita.

Hankkeesta vastaavan aikaisempien laajennushankkeiden osalta ELY-keskus on katsonut, ettei niihin ole tarve soveltaa YVA-menettelyä. Nyt kyseessä on kuitenkin kolmas laajennushanke kahdeksan vuoden sisällä. ELY-keskus toteaa, että hankkeiden pilkkomisen tai yhteisvaikutusten huomiotta jättämisen ei tule johtaa YVA-menettelyn sivuuttamiseen. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan toiminnassa mahdollisesti toteutettavilla lieventämistoimilla ei tässä tapauksessa ole sellaista vaikutusta, että ne muuttaisivat ratkaisua YVA-menettelyn soveltamisen tarpeesta.

Maankäyttö, kaavoitus, kulttuuriympäristöt ja maisema

Uusi kasvattamorakennus sijoittuisi pääosin peltoalueelle ja osittain metsäalueelle. Hankealueella on voimassa Varsinais-Suomen Luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaava (voim. 13.9.2021), jossa kyseinen kiinteistö on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Suunnittelumääräyksen mukaan "Olemassa olevien alueiden täydennykseksi ja laajennukseksi voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa pääasiallista käyttötarkoitusta kohtuuttomasti haittaamatta, sekä maisema- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen mm. uutta pysyvää asumista ja, erityislainsäädännön ohjaamana, myös muita toimintoja." Alueella ei ole yleis- tai asemakaavaa.

Lähimmät naapurin asuinrakennukset sijaitsevat noin 200 metrin etäisyydellä lounaassa ja noin 375 metrin etäisyydellä koillisessa uudesta suunnitellusta kasvattamorakennuksesta. Hankealueen läheisyydessä ei ole merkittäviä rakennetun kulttuuriympäristön kohteita tai maisemallisesti merkittäviä kohteita.

Vesienhoito ja pintavedet

Laajennettava broilerikasvattamo sijaitsee Pöytyällä Paimionjoen vesistöalueella. Tilan alueelta vedet laskevat pienempiä oja pitkin joko Tarvasjokeen tai ensin Korvattomanojaan ja siitä edelleen Tarvasjokeen. Hankkeessa on tarkoitus laajentaa toimintaa rakentamalla uusi 75 000 broilerin kasvattamo, jolloin kasvattamotoiminta kasvaisi nykyisestä 205 000 broilerista 280 000 broileriin. Toiminnassa muodostuvasta lannasta osa toimitetaan Biolan Oy:lle ja osa menee peltolevitykseen. Kasvattamon wc-vedet ja osa pesuvesistä johdetaan umpisäiliöön. Suurin osa pesuvesistä johdetaan avonaiseen säiliöön ja levitetään pellolle.

Tarvasjoki on pintavesityypiltään keskisuuri savimaiden joki ja sen ekologinen tila on välttävä vuoden 2019 luokittelun perusteella (vuosien 2012–2017 aineisto). Seuraava luokittelu valmistuu vuonna 2025. Tarvasjoen ekologista tilaa heikentävät erityisesti korkeat ravinnepitoisuudet, ja vesimuodostuman fysikaaliskemiallinen tila on huono. Vesienhoidon tavoitteena on, että vesimuodostumien tila ei heikkene ja niiden ekologinen tila on vähintään hyvä viimeistään vuonna 2027. Maatalous on tunnistettu vesien tilaa heikentäväksi merkittäväksi paineeksi Tarvasjoen vesimuodostumassa. Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesienhoidon toimenpideohjelmassa vuosille 2022–2027 esitetään, että Paimionjoen-Aurajoen suunnittelualueella ihmistoiminnoista aiheutuvaa vesistöihin kohdistuvaa ravinnekuormitusta tulee vähentää fosforikuormituksen osalta 73 % ja typpikuormituksen osalta 33 % nykyisestä, jotta vesien hyvä tila on alueella mahdollista saavuttaa.

YVA-menettelyn soveltamisen tarvetta koskevassa pyynnössä ei ole tarkemmin esitetty missä lannanlevityspellot sijaitsevat tai arvioitu tarkemmin toiminnan vesistövaikutuksia. ELY-keskus toteaa, että toimitetun aineiston mukaisen toiminnan merkittävimmät pintavesivaikutukset muodostuvat lannan levityksestä. Laajennushankkeen myötä syntyvän lannan määrä kasvaa nykyisestä luvan mukaisesta 3 075 m³:stä vuodessa 4200 m³:iin vuodessa. Hakemuksen mukaan hakijalla on Biolan Oy:n kanssa luovutussopimus 2300 m³:n lantamäärälle vuodessa ja loput toimitetaan peltolevitykseen. Biolan Oy:lle toimitettavassa lantamäärässä on kuitenkin vaihteluita, jolloin lantaa menee peltolevitykseen ajoittain enemmän.

YVA-menettelyn soveltamisen tarvetta koskevan pyynnön mukaan lannan levityspellot sijaitsevat 1–10 km säteellä kasvattamosta. ELY-keskus korostaa, että Suomen ympäristökeskuksen VEMALA-malliin pohjautuvan fosforin vaikutuksen arviointityökalun⁸ mukaan jo nykyisillä lannanlevitysmäärillä Tarvasjoen ja Korvattomanojan valuma-alueilla peltojen arvioidut P-luvut ovat keskimäärin reilusti suurempia kuin satovaste. Tämä tarkoittaa sitä, ettei fosforin lisäyksellä saada todennäköisesti lisää satovastetta ja fosforin huuhtoutumisen riski vesistöihin kasvaa. Toiminnan laajentaminen ja lannan levitys ei saa lisätä

⁸ *Fosforin vaikutuksen työkalu: <https://wwwi2.ymparisto.fi/i2/livestock/index.html>

2.1.2025

vesien ravinnekuormitusta eikä heikentää broilerikasvattamon ja sen lannan levitykseen käytettävien peltujen valuma-alueilla sijaitsevien vesistöjen ekologista tilaa. Kaikki lannanlevitykseen käytettävä peltopinta-ala tulee olla fosforiasetuksen (Valtioneuvoston asetus fosforia sisältävien lannoitevalmisteiden ja lannan käytöstä 64/2023) mukaisesti lannanlevitykseen sopivaa ja luvanhakijan tulee selvittää ja varmistaa, että myös lannan sopimusvastaanottajat ovat tietoisia fosforiasetuksen ja voimassa olevan lainsäädännön rajoituksista ja edellytyksistä.

Yhteenveto

Varsinais-Suomen ELY-keskus katsoo, että YVA-lain 3 §:ssä ja liitteessä 2 säädettyjen arviointiperusteiden perusteella suunnitellusta broilerituotannon laajennuksesta todennäköisesti aiheutuu hankeluettelon mukaisten hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. Päätöksessä on otettu huomioon hankkeen ja sen laajennuksen koko ja ominaisuudet sekä yhteisvaikutukset jo olemassa olevan nykyisen kasvattamotoiminnan sekä hankkeeseen liittyvien lähikiinteistöillä sijaitsevien broileri- ja kalkkunakasvattamotoimintojen kanssa.

Nyt kyseessä oleva toiminnan laajennus on yksistään lähellä toiminnalle hankeluettelossa määriteltä YVA-menettelyn soveltamisrajaa, ja hankekokonaisuus olisi laajennuksen toteutuessa hankeluetteloön nähden yli 3-kertainen. Hankkeen viimeisimpien, keskenään suurin piirtein samansuuruisten muutosten välillä on kulunut suhteellisen lyhyt 4–5 vuoden väliaika. ELY-keskus toteaa, että broilerituotannon kumulatiivisten muutosten kokonaisuus todennäköisesti aiheuttaa merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Laajennuksen myötä jo nykyisin alueelle kohdistuvat vaikutukset voimistuvat ja mahdollisesti laajentuvat, eikä kasvattamotoiminnan vaikutuksia ole arvioitu YVA-menettelyssä aikaisemmin. Broilerikasvattamotoiminta on jatkuvaluonteista, ja sen ympäristövaikutukset ovat luonteeltaan pitkäkestoisia ja käytännössä pysyviä. Kun otetaan huomioon tuotannossa syntyvä lanta sekä vastaanottavan vesistön tila ja alueen peltomaiden ominaisuudet, hankekokonaisuuden myötä voidaan etenkin vesistöjä kuormittavien ravinnepäästöjen määrän arvioida merkittäväksi. ELY-keskus toteaa, että hankkeeseen tulee soveltaa YVA-menettelyä.

Sovelletut säädökset

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 3, 11, 12, 13 ja 37 § sekä liitteet 1 ja 2.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen (277/2017) 1 §.

Muutoksenhaku

Hankkeesta vastaavalla on oikeus hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Päätöksestä tiedottaminen

Tämä päätös lähetetään saantitodistuksella hankkeesta vastaavalle.

Varsinais-Suomen ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja päätös ovat nähtävillä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi ja ilmoitus kuulutuksesta julkaistaan myös Pöytyän kunnan verkkosivuilla.

Päätös julkaistaan sähköisesti ympäristöhallinnon yhteisessä verkkopalvelussa osoitteessa [YVA-päätökset - Varsinais-Suomi ja Satakunta](#) "Eläintenpito" -luokan päätöksissä.

Päätös lähetetään sähköisesti tiedoksi lausunnonantajille.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Merkintä asiakirjan hyväksymisestä on sen viimeisellä sivulla. Asian on esitellyt ylitarkastaja Sanna Mäkeläinen ja ratkaissut johtava asiantuntija Asta Asikainen.

Liitteet

Liite 1 Hankealueen sijainti
Liite 2 Valitusosoitus

Jakelu

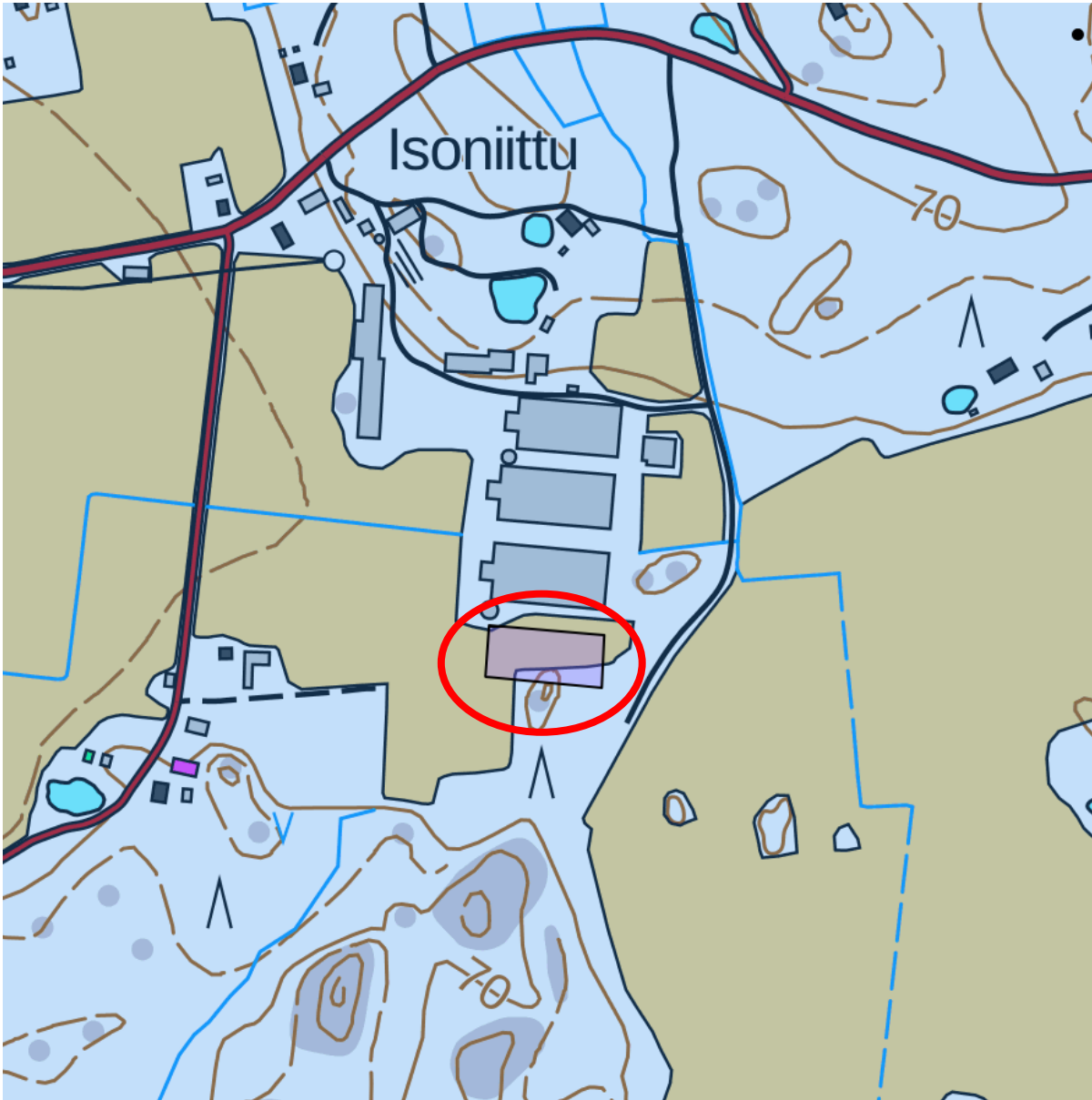
Isoniitun Lintu Oy

Tiedoksi

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Pöytyän kunta
Kosken TI kunnan ympäristönsuojelulautakunta
Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo
Varsinais-Suomen liitto

Liite 1 Hankealueen kartta

Isoniittun Lintu Oy:n broilerikasvattamon laajennushankkeen sijainti kartalla. Uusi suunnitteilla oleva kasvattamohalli on ympyröity punaisella. Lähde: Isoniittun Lintu Oy:n YVA-menettelyn soveltamisen tarvetta koskeva pyyntö.

Liite 2 Valitusosoitus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla kirjallisesti Turun hallinto-oikeuteen.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään.

Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta näytetä. Viranomaisen katsotaan kuitenkin saaneen tiedon kirjeen saapumispäivänä.

Jos tiedoksianto toimitetaan todisteellisesti saantitodistusta tai tiedoksiantotodistusta vastaan taikka haastetiedoksiantona, käy tiedoksianto aika ilmi saantitodistuksesta tai muusta kirjallisesta todistuksesta. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

Jos tiedoksianto toimitetaan yleistiedoksiantona, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä yleistiedoksianton julkaisemisajankohdasta.

Sisältö

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- valituksenalainen päätös valitusosoituksineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- mahdolliset asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä toimii muu kuin asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta voidaan periä asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015):

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomioistuinmaksulaki#P5>

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla annettu oikeusministeriön asetus (1122/2021) maksujen tarkistuksesta on tullut voimaan 1.1.2022. Asetuksen 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on tällä hetkellä 270 euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: <https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>

Toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava Turun hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Turun hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2–4, 20100 Turku

Postiosoite: Turun hallinto-oikeus, PL 32, 20101 Turku

Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi

Vaihde: 029 56 42400

Kirjaamo: 029 56 42410

Faksi: 029 56 42414

Aukioloaika: ma-pe klo 8.00–16.15

Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja VARELY/7032/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/7032/2024 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Asikainen Asta 02.01.2025 16:13

Esittelijä Mäkeläinen Sanna 02.01.2025 16:13